

МОТИВИ

Към проекта на Закон за кредитите за недвижими имоти на потребители

Законът за кредитите за недвижими имоти на потребители има за цел да въведе в българското законодателство изискванията на Директива 2014/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 година относно договорите за кредити за жилищни недвижими имоти за потребители и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010. Директивата е публикувана в Официален вестник на Европейския съюз на 28 февруари 2014 г. и държавите членки следва да въведат мерки за нейното прилагане в националните си законодателства от 21 март 2016 година. Директивата има за цел да установи ефективна европейска регулаторна рамка, която да допринесе за развитието на по-прозрачен, ефикасен и конкурентен пазар на ипотечни кредити в Европейския съюз (ЕС), с което да се постигне високо ниво на защита за участниците на пазара - потребители, кредитори и кредитни посредници. Директивата също така има за цел да премахне различията в нормативната уредба между държавите членки и да улесни презграничното предоставяне на кредити. Предвидените с нея мерки са предназначени да насърчат отговорното кредитиране, както и да осигурят по-висока сигурност и доверие на пазара, с което да допринесат и за повишаване на финансовата стабилност.

Освен изпълнението на ангажиментите във връзка с чл. 288 от Договора за функционирането на Европейския съюз, няколко фактора обуславят необходимостта от изработване проект на изцяло нов закон, уреждащ ипотечното кредитиране:

1. С приетия през 2010 г. Закон за потребителски кредит (ЗПК) бе предвидено определени разпоредби от закона да се прилагат спрямо кредитите, обезпечени с ипотека върху недвижим имот и кредитите, предназначени за придобиване и запазване на право на собственост върху недвижим имот (чл. 4, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗПК). По този начин в националното ни законодателство бяха въведени минимални стандарти в областта на ипотечните кредити, близки до тези в преобладаващата част от държавите-членки в ЕС. През 2014 г. законодателната уредба, приложима по отношение на ипотечните кредити, бе допълнително развита с цел осигуряване на по-висока защита на интересите на потребителите. В тази връзка усъвършенстването на нормативната уредба не се появява на празно място, а надгражда върху един вече съществуващ и прилаган в рамките на известен период режим.

2. Ипотечните кредити съдържат по-сложни условия в сравнение с потребителските кредити като при тях се отпускат значително по-големи суми, чието изплащане обвързва потребителя за дълъг срок. Това налага доразвиване на установената у нас нормативна рамка за ипотечните кредити, като се отчитат специфичните особености на тези кредити, с цел гарантиране на ефективна защита на потребителите. Въвеждането на допълнителни правила относно предоставяната предоговорна и договорна информация и информацията във връзка с условията по кредита и правата и задълженията на страните по договор за кредит би допринесло за насърчаване както на отговорно кредитиране, така и на отговорно вземане на кредит и би имало ефекта на превантивен механизъм срещу свръхзадлъжняване на потребителите.

3. Предлага се проект на изцяло нов закон, а не изменение и допълнение на ЗПК, тъй като промените, произтичащи от въвеждането на изискванията на европейското законодателство, са многобройни и налагат уредбата на ипотечното кредитиране да бъде систематизирана в самостоятелен нормативен акт. Необходимостта от нова правна рамка за ипотечния кредит се обуславя и от разширяването на кръга лица, предлагащи и предоставящи кредити за недвижими имоти на потребители, като през последните

години се наблюдава предлагането на кредити чрез кредитни посредници и навлизането на ипотечния пазар на кредитори - финансови институции.

В приложното поле на закона се включват две основни категории кредити - кредитите, обезпечени с ипотека върху недвижим имот, и кредити, чиято цел е придобиване или запазване на вещно право върху недвижим имот. Законът се прилага и по отношение на договорите за кредит, предназначени за ремонт, в случаите, когато тези договори са обезпечени с ипотека.

Съществено място в законопроекта заемат разпоредбите за осигуряване на по-добра информираност на потребителите за предлаганите кредитни продукти. Предлага се детайлна уредба на информацията, която кредиторите и кредитните посредници трябва да предоставят на потребителите, както преди сключване на договор за кредит - информация в рекламите, обща информация, персонализирана преддоговорна информация, допълнителна информация за кредитните посредници, предоставяне на разяснения, услуга по предоставяне на съвет, така и по време на действие на договора, с което да се осигури възможност за информиран избор на кредитен продукт, така и за надлежно изпълнение на ангажиментите по вече избран продукт.

Законопроектът въвежда задължение за кредиторите и обвързаните кредитни посредници да осигурят на разположение на потребителите обща информация за предлаганите кредитни продукти, с което се предоставя възможност за по-лесно сравняване на предлаганите условия от кредиторите. В съответствие с директивата се въвежда стандартизирана форма на преддоговорната информация, която, подобно на преддоговорната информация при потребителските кредити, ще се предоставя преди сключването на договор за кредит чрез Европейски стандартизиран информационен формуляр (ЕСИФ). Обхватът на преддоговорната информация е значително разширен в сравнение с предлаганата към момента преддоговорна информация със съдържание съгласно приложение № 4 към чл. 5, ал. 3 от Закона за потребителския кредит. Поради персонализирания характер на информацията, ЕСИФ се предоставя на потребителя след като кредиторът или съответно кредитният посредник са получили информация за предпочитанията на потребителя и неговото финансово състояние. Кредитните посредници предоставят заедно с преддоговорната информация и допълнителна информация за своята дейност и за предлаганите от тях услуги. Потребителят трябва да бъде информиран за таксите, дължими на кредитния посредник за неговите услуги, както и за комисиони, дължими от кредиторите или трети лица на кредитния посредник за услугите във връзка с договора за кредит.

Нов момент в уредбата на преддоговорните отношения е въвеждането на изисквания за предоставянето на съвет - услуга по предоставяне на индивидуални препоръки на потребителя във връзка с кредит, която услуга представлява отделна дейност от предоставянето на кредит и кредитното посредничество. Законопроектът не въвежда задължение за кредиторите и кредитните посредници за предоставяне на съвет, но изисква, когато такава услуга се предлага, потребителят да бъде изрично уведомяван за това, както и за размера на дължимата за услугата такса, ако се предвижда такава. Въвежда се изискване за кредиторите и кредитните посредници, които предоставят съвети да разглеждат достатъчно голям брой предлагани на пазара договори за кредит, както и да съобразяват препоръката си с индивидуалния профил и финансовото състояние на кредитополучателя.

Законопроектът въвежда подробни изисквания по отношение на рекламата. Предвиждат се задължителни реквизити, които трябва да съдържа всяка реклама относно кредити за недвижими имоти на потребители. С цел защита на потребителите законопроектът предвижда всички елементи на рекламата да се предоставят на потребителя с еднакъв по размер, вид и формат шрифт.

В съответствие с концепцията за отговорно кредитиране законопроектът предвижда по-строги изисквания за извършване на оценка на кредитоспособността на потребителите като задължава кредиторите да вземат предвид всички фактори, които биха могли да повлияят на възможността на потребителят да изпълнява задълженията си за срока на договора за кредит. Предвижда се кредиторът да има право да предостави кредит единствено, когато оценката на кредитоспособността показва, че потребителя ще може да изпълнява задълженията си. Въпреки че по презумпция кредиторите извършват такава оценка, предвидените разпоредби са предназначени не само да насърчат отговорно поведение от страна на всички кредитори, но и да предотвратят случаите на свръхзадължнялост сред кредитополучателите.

Със законопроекта се повишават изискванията по отношение на извършването на оценка на недвижимите имоти. Въвежда се задължение за кредиторите за целите на кредитирането да използват лица, които са вписани в регистъра на независимите оценители в съответствие със Закона за независимите оценители, които са получили сертификат за правоспособност на независим оценител. Кредиторите трябва да гарантират, че дейността по извършването на оценка на недвижимите имоти е отделена от процеса по отпускане на кредити, а информацията за направените оценки трябва да се записва и съхранява на траен носител.

Въвеждат се общи задължения за кредиторите и кредитните посредници да изпълняват задълженията си почтено, добросъвестно и професионално, като отчитат правата и интересите на потребителя при осъществяване на своята дейност. С цел да се гарантира високо равнище на професионализъм и да се насърчи отговорно поведение при предлагането на ипотечни кредити, в съответствие с директивата, се въвеждат изисквания за познания и компетентност на служителите на кредиторите и кредитните посредници, които са непосредствено заети с предлагането на кредити. Предвидените в законопроекта области, към които се отнасят изискванията за познания и компетентност, се диференцират от кредитора, съответно кредитния посредник, съгласно изпълняваните от конкретния служител функции. При презгранично предоставяне на услуги от кредитни посредници, в съответствие с Директива 2014/17/ЕС, е предвидено съответното разпределение на правомощията между Българската народна банка (БНБ) и съответните органи от другите държави членки при определяне на приложимите минимални изисквания в отделните области на компетентност на служителите.

Законопроектът изисква кредиторите и кредитните посредници да приемат и прилагат политики за възнагражденията на своите служители, а кредиторите да приемат и прилагат и политики за възнагражденията на кредитните посредници, с които са обвързани. Специални изисквания са предвидени по отношение на служителите, които отговарят за оценката на кредитоспособността, както и по отношение на служителите, предлагащи услуга по предоставяне на съвет.

На европейско равнище се счита, че една от съществените промени, която регламентира Директива 2014/17/ЕС, е въвеждането на задължение за държавите членки за определяне на срок от „не по-малко от седем дни, през който потребителят да има достатъчно време да сравни предложенията, да оцени последиците от тях и да вземе информирано решение“. Със законопроекта се предлага този срок да бъде въведен като „срок за размисъл“ преди подписването на договор за кредит. Срокът за размисъл започва да тече от момента на предоставяне на потребителя на проект на договор за кредит, предоставянето на който се счита за отправяне на обвързващо предложение от страна на кредитора. Преди отправянето на обвързващо предложение, кредиторът следва да извърши оценка на кредитоспособността на потребителя. Обвързващото предложение се предоставя заедно с ЕСИФ, когато формулярът не е бил предоставен на потребителя преди това, или когато характеристиките на обвързващото предложение се различават от информацията, съдържаща се в ЕСИФ. След получаване на обвързващото предложение

потребителят разполага със срок не по-кратък от 14 дни за вземане на решение за сключване на договор. В размята на този срок предложението е обвързващо за кредитора, докато потребителят може да приеме предложението във всеки момент.

Със законопроекта се предвиждат задължителни реквизити, които договорите за кредити за недвижими имоти на потребители трябва да съдържат, като например информация за приложимия лихвен процент, с изрично посочване дали е фиксиран или променлив или комбинация от двата, както и периодите, условията и процедурите за промяна на лихвения процент, заедно с подробна информация за всички разходи, включени в общите разходи по кредита за потребителя. В договора за кредит трябва задължително да се съдържа предупреждение за последиците и за разходи, дължими от потребителя при просрочени плащания. С предложените промени се цели както по-нататъшно стандартизиране на договорите, така и по-голяма яснота за задълженията на потребителите, което ще допринесе за вземането на обосновани решения от тяхна страна. В съответствие с изискванията на директивата, с предложения законопроект се запазва задължението за кредитора да уведомява незабавно потребителя за всяка промяна в годишния лихвен процент, преди влизане в сила на промяната, а когато промяната на лихвения процент произтича от промяна в определен референтен показател и информацията за новия референтен показател е достъпна в търговските помещения и на интернет страницата на кредитора, страните по договора могат да уговорят информацията за промяната да се предоставя периодично на потребителя, заедно с размера на новите месечни вноски.

Законопроектът запазва действащата към настоящия момент уредба относно променливите лихвени проценти. Запазва се определението за „референтен лихвен процент“ като част от определението за „променлив лихвен процент по кредита“, с което се ограничава възможността за едностранна и основана на субективни критерии промяна на лихвения процент по кредита. Съгласно определението референтен лихвен процент може да бъде пазарен индекс LIBOR, EURIBOR, SOFIBOR и/ или индикатори, публикувани от Българската народна банка и/или Националния статистически институт, или комбинация от тях. Предвижда се при определяне на променливия лихвен процент по кредитите фиксираната надбавка да не може да бъде променяна едностранно за целия срок на договора за кредит. Подробно са разписани правилата за формиране на референтния лихвен процент, като се предвижда при сключването на договора за кредит, в него ясно да са разписани индексите и индикаторите, включени в референтния лихвен процент, тяхното съотношение и начин на изчисление, както и всички фактори и условия, обуславящи промени в референтния лихвен процент.

Със законопроекта се запазва забраната за събиране на някои видове такси и комисиони, за които се приема, че са част от дейността на кредиторите във връзка с дейността по предоставяне на кредит - такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита. Предвижда се, че кредиторите нямат право да събира повече от веднъж такса и/или комисиона за едно и също действие. Видът и действието, за което се събират такси и/или комисиони, трябва да бъдат ясно и точно определени в договора за кредит. Ограничава се възможността за предлагане или сключване на договор за кредит в пакет с други отделни финансови продукти или услуги, когато договорът за кредит не се предлага на потребителя отделно. В случаите, когато като условие за получаване на кредита кредиторът изисква от потребителя да сключи договор за застраховка, кредиторът е длъжен да приема освен застрахователните полици на застрахователя, с който той работи и полиците на застрахователи по смисъла на Кодекса за застраховането, с които той не работи, но които осигуряват равностойно покритие.

Законопроектът въвежда подробни правила за изчисляване на годишния процент на разходите по кредита (ГПР), съобразени със специфичните особености на ипотечните

кредити. Годишния процент на разходите по кредита е основният показател, позволяващ сравняване на различните предложения за кредит на пазара. Той включва дължимата за връщане от потребителя главница, заедно с всички лихви, такси и комисионни, които се начисляват по кредита. С оглед гарантиране на правата и интересите на потребителите законопроектът запазва нормативно въведения максимален размер на ГПР – не по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. Предвижда се всяка клауза в договор, предвиждаща по-висок размер, да се счита за нищожна, а надвзетите средства над нормативно установения праг да се удържат при последващи плащания по кредита.

С цел да се ограничат рисковете за потребителите, свързани с вземането на кредити в чуждестранна валута, законопроектът въвежда задължение за кредиторите да разясняват рисковете от възможни движения в обменния курс на чуждестранната валута, които могат да се отразят върху размера на дължимата от потребителя сума. В съответствие с директивата на потребителите се предоставя право, при определени условия, да поискат превалутиране на кредит в чуждестранна валута в определена алтернативна валута, по пазарния обменен курс в деня на промяна на валутата. В допълнение, за кредиторите се въвежда задължение да уведомяват потребителя, когато неизплатената част от общата сума, дължима от него или размерът на погасителните вноски се променят с повече от 20 % от размера, получен при прилагане на обменния курс на БНБ към деня на сключване на договора за кредит. Заедно с уведомлението кредиторът предоставя информация за увеличението на общата сума, дължима от потребителя, както и за правото на потребителя да превалутира кредита и условията за това.

Със законопроекта не се предвиждат промени по отношение на изискванията за предсрочното погасяване на кредита. Предвижда се кредиторите да имат право на справедливо и обективно обосновано обезщетение за евентуалните разходи, които са пряко свързани с предсрочното погасяване на кредита, в размер до 1 на сто от предсрочно погасената сума по кредита, когато кредитът е погасен преди изплащане на 12 месечни погасителни вноски от усвояването му. Предвиденият минималния срок от една година, в рамките на който кредиторите ще имат право на обезщетение за предсрочно погасяване, запазва режима на облекчени условията за потребителите за упражняване на правото им да погасят изцяло или частично задълженията си по договора за кредит.

С цел превенция и справяне със ситуацията на свръхзадлъжнялост на потребители, законопроектът въвежда изискване за кредиторите да приемат и прилагат правила за работа с кредитополучатели със затруднения при погасяване на кредити. Когато кредитор установи, че потребител има затруднения при погасяване на кредита, той трябва да установи характера на затрудненията и, когато е подходящо, да предприеме мерки за възстановяване на плащанията или за реструктуриране на задълженията по кредита. Предвижда се, че при забава на потребителя кредиторът има право на обезщетение за забава само върху неплатената в срок сума за времето на забавата. Запазва се нормативно установеният максимален размер на обезщетението за забава – то не може да надвишава размера на законната лихва.

С оглед реализиране целта на директивата да се гарантира, че спрямо всички кредитори, предлагащи кредити за придобиване на недвижим имот или обезпечени с ипотека кредити, се прилагат подходящи процедури за даване на достъп до пазара и изисквания за упражняване на контрол върху дейността, се предвижда, че кредитори могат да бъдат банките, които се лицензират и върху които се упражнява надзор от БНБ, и финансовите институции по чл. 3а от Закона за кредитните институции (ЗКИ), които подлежат на регистрация в БНБ.

В съответствие с Директива 2014/17/ЕС се въвежда регистрационен режим за извършване на дейност по кредитно посредничество, която дейност може да бъде в някоя от следните форми - представяне или предлагане на потребители на договори за кредит, съдействие на потребители при извършване на подготвителни или преддоговорни действия във връзка с договори за кредит, сключване на договори за кредит от името на кредитора. Лицата, които желаят да извършват дейност като кредитни посредници следва да бъдат вписани в регистър в БНБ. За осъществяване на дейност като кредитен посредник се изисква спазване на регламентираните професионални изисквания за компетентност на ръководните органи, добра репутация и наличие на застраховка „Професионална отговорност“.

С цел да се гарантират равни възможности на регистрираните в България кредитни посредници и на тези от другите държави членки, както и да се осигури, че всички лица, които предоставят такива услуги в страната, отговарят на необходимото ниво на професионализъм при отговорно кредитиране, дава се възможност кредитните посредници да са както всички видове търговци по Търговския закон, така и физически лица.

Изрично са определени основанията за отказ за регистрация и за заличаване на кредитен посредник от регистъра на БНБ. В съответствие с дадената от директивата възможност е уредена забрана кредитните посредници да възлагат осъществяването от тях дейности на други лица, различни от служителите им. С цел да се даде възможност на лица от финансовия сектор, спрямо които вече се прилага равностоен режим за осигуряване на достъп до пазара, да извършват дейност по кредитно посредничество, за банките, финансовите институции по чл. 3а от ЗКИ, платежните институции, институциите за електронни пари, застрахователните посредници и лицата по Закона за пазарите на финансови инструменти не се изисква изпълнение на специалните изисквания за регистрация като кредитни посредници. В случаите, когато посочените лица желаят да включат в дейността си и кредитно посредничество, те се вписват в регистъра, като следва да спазват секторните правила относно изискванията за добра репутация, компетентност и поддържане на застраховка „Професионална отговорност“.

С оглед въвеждане изискванията на Директива 2014/17/ЕС в българското законодателство се предвижда регистрираните в Република България кредитни посредници да имат право да извършват дейност на цялата територия на Европейския съюз след спазване на предвидената процедура по уведомяване на компетентните органи в съответните държави членки. В този случай се спазва ограничението, че кредитните посредници не могат да предлагат кредитни продукти на небанкови институции в държави членки, където такива институции нямат право да извършват дейност по кредитиране. Уредени са правомощията, с които разполага БНБ в качеството си на компетентен орган на държавата членка по произход, съответно на приемащата държава членка, при извършване на презгранична дейност от кредитен посредник чрез клон или по силата на директно предоставяне на услуги, включително правомощия за извършване на проверки на място, уведомяване на компетентните органи от конкретната държава членка с цел предприемане на подходящи мерки, както и налагане на мерки при бездействие на органите от другата държава членка и отправяне на искане за съдействие от Европейския банков орган.

Законопроектът съдържа разпоредби за прилагане на принудителни административни мерки от Комисията за защита на потребителите (КЗП) и БНБ и налагане на санкции при неизпълнение на изискванията на закона. Решение за предприемане на мярка от БНБ или във връзка с достъп до пазара на кредитен посредник подлежи на незабавно изпълнение и може да бъде оспорено пред Върховния административен съд, като оспорването не спира изпълнението до окончателното произнасяне на съда.

В съответствие с Директива 2014/17/ЕС са определени компетентните органи, които следва да осигурят прилагането на регламентираните изисквания към кредиторите и кредитните посредници. На основата на вече установената практика във връзка с действащия ЗПК, за контрола по спазване на правилата в областта на защита на потребителите е определена КЗП. Предвид характера на съответните правила във връзка с кредитния процес, както и установения мандат на БНБ по отношение на кредиторите, на БНБ се възлага контролът по спазване на изискванията за компетентност и познания на служителите на кредиторите и кредитните посредници, за оценка на кредитоспособността на потребителите, за политиките на възнагражденията на кредитори и кредитни посредници, както и предоставянето на достъп до пазара на кредитните посредници посредством въведения регистрационен режим.

С оглед ефективното изпълнение на функциите на компетентните органи се въвеждат правила за сътрудничество както на национално ниво между БНБ и КЗП, така и съгласно директивата - на ниво Европейския съюз, между посочените български органи и определените компетентни органи от другите държави членки, като за звено на контакт в България е БНБ, в качеството си на член на ЕБО.

Със законопроекта се въвежда задължение за кредиторите, в рамките на вътрешните си правила, да предвидят процедури за подаване на възражения, решаване на спорове и определяне на обезщетения във връзка с предоставянето на кредити за придобиване на недвижим имот или кредити, обезпечени с ипотека. По този начин ще бъдат насърчени двете страни да решат споровете си чрез взаимни отстъпки, без отнасяне на спора пред съд. Когато кредиторът не се произнесе в предвидения в закона срок, както и когато решението не удовлетворява потребителя, спорът може да бъде отнесен за разглеждане от съответния извънсъдебен орган. За такъв орган е определена секторна помирителна комисия, разглеждаща спорове в областта на финансовите услуги, създадена по реда на глава девета, раздел III от ЗЗП.

Във връзка със задължението на държавите членки да въведат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за нарушаване на националните разпоредби, приети във връзка с тази директива, се предлагат адекватни административно-наказателните разпоредби, в които са предвидени санкции и за нововъзприетите изисквания съгласно директивата.

Въвеждането на Директива 2014/17/ЕС налага съответни изменения в Закона за потребителския кредит, във връзка с което законопроектът съдържа преходни и заключителни разпоредби, въвеждащи необходимите промени. Предлага се изключване от обхвата на ЗПК на договорите за кредит, обезпечени с ипотека и договорите за кредит за придобиване на недвижим имот. В съответствие с изискването на чл. 46 от Директива 2014/17/ЕС в приложното поле на ЗПК се включват всички договори за потребителски кредити, които не са обезпечени с ипотека или друго сравнимо обезпечение върху недвижим имот, които се предоставят за ремонт на недвижим имот, включително по отношение на договори с общ размер на предоставения кредит по-голям от 147 000 лева или равностойността им в друга валута по курса на БНБ към датата на сключване на договора.

Приетите изменения на Закона за защита на потребителите (изм. ДВ 57 от 28.07.2015 г.), с който бяха създадени секторни помирителни комисии към КЗП, включително секторна комисия във финансовия сектор, налагат конкретизиране на помирителната комисия по ЗПК, която потребителите имат право да сезират – а именно, секторната помирителна комисия, разглеждаща спорове в областта на финансовите услуги, създадена по реда на глава девета, раздел III от ЗЗП.

Във връзка с влезлия в сила Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 година за определяне на технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директните дебити в евро и за изменение на

Регламент (ЕО) № 924/2009 се налагат съответни изменения на Валутния закон, съответстващи на променените изискванията на Регламент (ЕО) № 924/2009. С посочения Регламент (ЕС) № 260/2012 се внася изменение в изискването на чл. 5, пара. 1 от Регламент (ЕО) № 924/2009, съгласно което: “считано от 1 февруари 2016 г. държавите-членки премахват националните задължения за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти”. Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001 е един от актовете, които регламентират събирането на информацията за целите на статистиката на платежния баланс. Същият е в сила от 1 ноември 2009 г. С изменението съгласно чл. 5, пара. 1 от него, от 1 февруари 2016 г. държавите-членки на Европейския съюз следва да премахнат задължението доставчиците на платежни услуги да събират информация за целите на статистиката на платежния баланс за всички платежни операции на техни клиенти. Изправени пред този проблем, централните банки на страните членки на ЕС, включително и БНБ, чиито системи за събиране на данните се базираха основно на данни от банките, поетапно преминаха към директно отчитане от страна на икономическите агенти, като по този начин осигуриха необходимата за платежния баланс информация. Посочените изменения на Регламент (ЕО) № 924/2009 водят до необходимост от изменения на Валутния закон, където в чл. 7, ал. 1 - 4 и ал. 8 - 9 и чл. 17, т. 2, буква "б" са регламентирани изискванията към банките и техните клиенти във връзка с предоставянето на информация за статистиката на платежния баланс за постъпленията и плащанията на стойност, определена от чл. 2 на Наредба № 27 на Българската народна банка за статистиката на платежния баланс, която към момента е 100 000 лева. С включените в преходни и заключителни разпоредби изменения на Валутния закон, с които се предлага отмяна на чл. 7, ал. 1 - 4 и ал. 8, както и с останалите промени, свързани с тези разпоредби, се постига пълно съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 924/2009.